

Teeltspecialisatie, geschikt voor niveau 3 (K0319)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Telen van gespecialiseerde producten/gewassen	
Complexiteit:	Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door routinematige teeltgebonden handelingen. Afhankelijk van de specialisatie zijn deze handelingen meer of minder divers. Belangrijk bij het werk is het werktempo en de afstemming met collega's uit het bedrijf. Het werken met gespecialiseerde producten vereist een continue alertheid, omdat de conditie van het levende materiaal beïnvloed wordt door vele factoren en omstandigheden. Bij de gespecialiseerde teelt- en oogstwerkzaamheden werkt hij met technische- en geautomatiseerde systemen. De beginnend beroepsbeoefenaar speelt in op de veranderende omstandigheden, omgevingsfactoren en de risico's die dat met zich meebrengt voor zichzelf, de omgeving, het gespecialiseerde product en de planning. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft kennis nodig van de gespecialiseerde producten/gewassen waarmee hij werkt, de verschillende onderdelen van de gespecialiseerde teelt, de samenhang tussen de onderdelen van de teelt en de schakels in de keten. Daarnaast heeft hij vaardigheden nodig voor de teeltvoorbereiding, de begeleiding van de teelt, de oogst en de verwerking van de gespecialiseerde producten/gewassen. Ook heeft hij kennis en vaardigheden nodig voor het begeleiden van de werkzaamheden en het bewaken van de planning.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende en begeleidende rol bij het werken met de gespecialiseerde teelt. Hij werkt zelfstandig. Hij is daarbij verantwoordelijk voor zijn eigen werk en veiligheid en het werk en de veiligheid van zijn team. Ook is hij verantwoordelijk voor de organisatie en de voortgang van de werkzaamheden binnen zijn team.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bereidt de gespecialiseerde teelt voor	De beginnend beroepsbeoefenaar voert voorbereidende werkzaamheden uit voor de teelt, zoals bodemvoorbereiding, ontsmetting, bemesting, plantmateriaal, reiniging, sortering, grondbewerking, gewasvermeerdering, snoei en inknippen, vooral met machines. Hij regelt materiaal, onderhoudt apparatuur, lost kleine storingen op, plant werkzaamheden en controleert de uitvoering.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert zorgvuldig voorbereidend werk uit volgens instructies, werkt systematisch, efficiënt met (gespecialiseerde) machines en gereedschappen, communiceert duidelijk over werkzaamheden en afwijkingen, handelt vakdeskundig bij problemen, werkt goed samen en adviseert leidinggevenden over de voortgang.	De randvoorwaarden voor de gespecialiseerde teelt zijn in orde. De behandeling van (levend) materiaal verloopt op verantwoorde wijze.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Begeleidt de gespecialiseerde teelt	De beginnend beroepsbeoefenaar voert routinematige taken uit voor teelt en begeleiding van gewassen, zoals verplaatsen, selecteren, planten, onderhouden, onkruid- en zieke planten verwijderen, bemesten, registreren, en ondersteunt bij teeltmaatregelen en machineonderhoud, terwijl hij planning, organisatie en controle verzorgt.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert arbeidsproces volgens instructie, systematisch, zorgvuldig en efficiënt uit, gebruikt machines effectief, handelt bij afwijkingen op basis van vakdeskundigheid, communiceert zorgvuldig met collega's, adviseert leidinggevenden over voortgang, en voert gewasbescherming volgens richtlijnen.	Het gespecialiseerde product/gewas is gezond en groeit. De teelt produceert volgens verwachtingspatroon of norm. De behandeling van (levend) materiaal verloopt op verantwoorde wijze.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Oogst en verwerkt de gespecialiseerde producten/gewassen	De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden uit voor oogst, opslag, afzet van gewassen of producten, inclusief oogst, timing, kwaliteit, registratie, transport, reinigen, sorteren, verpakken en adviseren over middelen en processen; indien nodig verzorgt hij bodem- of teeltmedianabewerking.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt systematisch, zorgvuldig, hygiënisch, communiceert duidelijk, voert routinematige en complexe werkzaamheden uit bij oogst en verwerking, handelt vakdeskundig bij teeltafwijkingen, werkt goed samen, plant middelen rekening houdend met beschikbaarheid en kosten, en adviseert de leiding over het juiste oogsttijdstip.	Het oogstrijpe gespecialiseerde product/gewas is geoogst en klaar voor de afzet. De bodem of het teeltmedium is gereed voor de volgende cyclus. Het oogst- en verwerkingsproces verloopt optimaal. De behandeling van (levend) materiaal verloopt op verantwoorde wijze.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl